

NORGES HØYESTERETT

D O M

avsagt 26. juni 2020 av Høyesterett i avdeling med

dommer Magnus Matningsdal
dommer Wilhelm Matheson
dommer Henrik Bull
dommer Arne Ringnes
dommer Borgar Høgetveit Berg

HR-2020-1340-A, (sak nr. 20-024314STR-HRET)
Anke over Borgarting lagmannsretts dom 30. desember 2019

I.
A (advokat Mads Andenæs – til prøve)

mot

Påtalemyndigheten (statsadvokat Frederik G. Ranke)

II.
Påtalemyndigheten (statsadvokat Frederik G. Ranke)

mot

A (advokat Mads Andenæs – til prøve)

S T E M M E G I V N I N G

(1) Dommer **Bull:**

Sakens spørsmål og bakgrunn

- (2) Saken gjelder straffansvar for terrorforbund og deltakelse i terrororganisasjon, jf. straffeloven §§ 133 og 136 a. Spørsmålet er særlig om handlingene kan straffes i Norge når de er begått i utlandet av en utlending, det vil si om Norge kan utøve såkalt *universaljurisdiksjon* i denne saken.
- (3) A er født i Libanon i 1983 og er statsløs palestiner. Etter å ha bodd i Libanon oppholdt han seg i Syria fra begynnelsen av 2014 til begynnelsen av 2017. A kom til Norge som asylsøker i mars 2017. Politiets sikkerhetstjeneste utstedte 26. september 2017 en etterforskningsordre mot ham. Han har vært varetektsfengslet etter at han ble pågrepet 28. september 2017. Behandlingen av asylsøknaden er stilt i bero til straffesaken er avgjort.
- (4) Det nasjonale statsadvokatembetet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet tok 11. mars 2019 ut slik tiltale mot A:

«[F]or perioden til og med 14. oktober 2015

I Straffeloven (1902) 147 d, jf. straffeloven (2005) § 5 tredje ledd

for å ha deltatt i en terrororganisasjon, når organisasjonen har tatt skritt for å realisere formålet med ulovlige midler.

og for perioden fra og med 15. oktober 2015

Straffeloven (2005) § 136 a, jf. § 5 tredje ledd

for å ha deltatt i en terrororganisasjon, når organisasjonen har tatt skritt for å realisere formålet med ulovlige midler.

Grunnlag:

Fra begynnelsen av 2014 til utgangen av 2016, i Syria, deltok han i terrororganisasjonen Jabhat al-Nusra (fra juli 2016: Jabhat Fatah al-Sham), ved at han, med hjelp fra organisasjonens nettverk, reiste fra Libanon og inn i Syria, til et Jabhat al-Nusra-kontrollert område, der han stilte seg under organisasjonens kommando. Han tok del i organisasjonens trening og opplæring, herunder våpentrening, tjenestegjorde med våpen og deltok i militære oppdrag og angrep for terrororganisasjonen, blant annet som militær leder. Videre uttalte han seg på vegne av Jabhat al-Nusra til mediekkanaler i tilknytning til militære operasjoner og deltok i propagandavideoer for organisasjonen. Jabhat al-Nusra ble i mai 2013 listet av FN som en terrororganisasjon, og medlemmene av denne har begått en rekke forbrytelser, herunder drap på sivilbefolkningen i Syria, der formålet blant annet har vært å skape alvorlig frykt. Organisasjonen forble terrorlistet også etter navneendringen i 2016.

II Straffeloven § 133 første ledd, jf. § 5 tredje ledd

for å ha planlagt eller forberedt en terrorhandling ved å inngå forbund med noen om å begå en straffbar handling som nevnt i § 131.

Grunnlag:

I begynnelsen av januar 2014 reiste han fra Libanon til Syria der han avtalte med en eller flere personer tilknyttet terrororganisasjonen Jabhat al-Nusra å begå eller

medvirke til å begå én eller flere straffbare handlinger som beskrevet i straffeloven § 274 (grov kroppsskade), § 275 (drap) eller § 355 (å forårsake sprengning som lett kan medføre tap av menneskeliv), med hensikt å skape alvorlig frykt i den syriske befolkningen og urettmessig å tvinge den syriske regjeringen til å gi fra seg makten. Avtalen ble gjort uttrykkelig eller stilltiende gjennom slik deltakelse i terrororganisasjonen som nærmere beskrevet i post I.

Allmenne hensyn tilsier påtale for post I og II.

Straffeloven (1902) § 62 første ledd og straffeloven (2005) § 79 bokstav a kommer til anvendelse.

Tiltalebeslutningen er tatt ut etter riksadvokatens ordre.»

- (5) Når tiltalens post II gjelder straffeloven 2005 § 133 også for perioden før den nye straffeloven trådte i kraft, skyldes det at henvisningen i denne bestemmelsen til § 131 medfører et vilkår om terrorhensikt som ikke fulgte av den tilsvarende henvisningen i straffeloven 1902 § 147 a fjerde ledd til samme paragrafs første ledd. Det følger da av straffeloven 2005 § 3 første ledd at den nye loven skal anvendes på hele forholdet. Jeg bemerker at angivelsen av 15. oktober 2015 som avgjørende for om straffeloven 1902 eller straffeloven 2005 kommer til anvendelse, må bero på en glipp. Straffeloven 2005 trådte i kraft 1. oktober 2015. Det har imidlertid ingen praktisk betydning for saken.
- (6) Oslo tingrett avsa 6. mai 2019 dom med slik domsslutning:
- «A, født 00.00.1983, dømmes for overtredelse av
- straffeloven 1902 § 147 d jf. straffeloven 2005 § 5 tredje ledd frem til 30.9.2015
 - straffeloven 2005 § 136 a jf. § 5 tredje ledd fra 1.10.2015
 - straffeloven 2005 § 133 første ledd jf. § 5 tredje ledd
- til fengsel i 11 – elleve – år og 6 – seks – måneder, jf. straffeloven 1902 § 62 første ledd og straffeloven 2005 § 79 bokstav a.
- Varetekt kommer til fradrag med 587 – femhundreogåttisyv – dager.»
- (7) A anket til Borgarting lagmannsrett, som 30. desember 2019 avsa dom med slik domsslutning:
- «1. A, født 00.00.1983, frifinnes for overtredelse av straffeloven 2005 § 136 a og straffeloven 1902 § 147 d, jf. § 5 tredje ledd (tiltalens post I).
2. A, født 00.00.1983, dømmes for overtredelse av straffeloven 1902 § 147 a fjerde ledd, jf. § 12 fjerde ledd og straffeloven 2005 § 133 første ledd jf. § 5 tredje ledd (tiltalens post II) til fengsel i 8 – åtte – år og 6 – seks – måneder. Varetekt kommer til fradrag med 822 – åttehundreogtjueto – dager.»
- (8) Dommen er avsagt under dissens. Et mindretall på to meddommere fant det ikke tilstrekkelig bevist at de objektive og subjektive vilkårene for domfellelse var oppfylt, hverken for post I eller post II i tiltalen.
- (9) En samlet lagmannsrett kom til at A uansett måtte frifinnes for tiltalens post I, deltakelse i terrororganisasjon, fordi det ville være i strid med folkeretten å straffe ham for deltakelsen

når den hadde funnet sted i utlandet, jf. straffeloven § 2 om at norsk straffelovgivning gjelder med de begrensninger som følger av folkeretten. Lagmannsretten la til grunn at det ville være i strid med folkeretten å straffeforfølge handlinger begått i utlandet med mindre det fantes en klar hjemmel for det i folkeretten. Den aktuelle hjemmelen var etter lagmannsrettens syn FNs sikkerhetsråds resolusjon 1373 (2001) vedtatt 28. september 2001. Slik lagmannsretten tolket resolusjonen, dekket den bare handlingene beskrevet i tiltalens post II, ikke forholdet i post I.

- (10) A anket til Høyesterett og anførte at også domfellelse i Norge for tiltalens post II, terrorforbund, var i strid med folkeretten. Han gjorde dessuten gjeldende at organisasjonen Jabhat Al Nusra ikke var en terrororganisasjon. Subsidiært ble det anket over straffutmålingen. Påtalemyndigheten anket for sin del over rettsanvendelsen som lå til grunn for frifinnelsen for tiltalens post I. I beslutning 11. mars 2020 tillot Høyesteretts ankeutvalg As anke fremmet for jurisdiksjonsspørsmålet og straffutmålingen. Også påtalemyndighetens anke ble tillatt fremmet.
- (11) Høyesterett har behandlet saken ved fjernmøte, jf. midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 47 om tilpasninger i prosessregelverket som følge av utbruddet av covid-19 mv. § 3.

Nærmere om sakens bakgrunn

- (12) Før jeg går nærmere inn på partenes og mitt eget syn på saken, er det hensiktsmessig å redegjøre noe for situasjonen i Syria i den aktuelle tiden og for de handlingene saken gjelder, slik lagmannsretten har beskrevet dette. Det sentrale her er virksomheten til organisasjonen Jabhat Al Nusra, fra juli 2016 kalt Jabhat Fatah Al Sham. Jeg vil i det følgende omtale organisasjonen som Nusra-fronten.
- (13) Under «den arabiske våren» i 2011 kom det til store demonstrasjoner mot regimet i Syria. Det utviklet seg snart til et væpnet opprør, og siden 2012 har det hersket borgerkrig i Syria. Nusra-fronten fremstod offentlig i Syria i 2012. Organisasjonen var etablert med støtte fra Den islamske staten i Irak (ISI) og veteraner fra Al Qaida. I april 2013 proklamerte lederen for ISI, Abu Bakr Al Baghdadi, at ISI sammen med Nusra-fronten opprettet Den islamske staten i Irak og Levanten (ISIL), og Nusra-fronten ble erklært som ISILs syriske fløy. Det oppstod snart stridigheter mellom de ulike grupperingene, der Nusra-fronten beveget seg bort fra ISIL og i stedet ble Al Qaidas avdeling i Syria. I løpet av annet halvår 2016 kom det til brudd også med Al Qaida.
- (14) Nusra-frontens mål har vært å opprette en islamsk stat i Syria som del av et globalt kalifat basert på tradisjonell islamsk rettsforståelse – sharia. Organisasjonens væpnede kamp har vært basert på en puritansk, militant og kompromissløs forståelse av islam som gjerne omtales som salafi-jihadisme. Organisasjonen har vektlagt kampen mot det syriske regimet i samarbeid med lokale allianser og har dermed hatt et mer lokalt fokus enn ISIL, men den har også truet med hevninggrep mot Vesten. Frontens krigføring har forårsaket betydelige sivile lidelser, samtidig som den også har utført samfunnsnyttig arbeid for sivilbefolkningen.
- (15) Fra 2013 har Nusra-fronten vært særlig sterk i Aleppo- og Idlib-provinsene, som er det området i Syria der A har oppholdt seg.

- (16) Når det gjelder As rolle i Nusra-fronten, er innholdet i 23 videoer sentralt. A har erkjent at han er med i 17 av dem. På de fleste er han maskert, uniformert, bærer våpen, ammunisjon og sambandsutstyr. Noen videoer viser ham før eller under angrep på ulike byer, andre er tatt opp etter at kamphandlingene er avsluttet. En video fra slutten av mai 2015 viser A mens han oppildner soldatene før kamp. En annen video fra september 2015 viser A mens han avfyrrer to skudd med et granatgevær.
- (17) Når det gjelder tiltalens post II – overtredelse av straffeloven § 133 om terrorforbund – oppsummerte lagmannsrettens flertall sitt syn slik, basert på videoene og øvrige bevis:

«Tidlig i januar 2014 inngikk A en såkalt underforstått avtale med Nusra-fronten. Innholdet i avtalen var å begå, eller medvirke til at andre skulle begå, en straffbar handling i form av grov kroppsskade, drap eller sprengning som lett kan medføre tap av menneskeliv (terrorhandlinger). A inngikk avtalen med forsett – han visste hvem han inngikk slik avtale med og hva avtalen omfattet. Hensikten med avtalen var for det første at terror-handlingene skulle skape alvorlig frykt i den syriske befolkningen, særlig sjiamuslimer og minoriteter i Idlib-provinsen, men også i andre deler av Syria og utenfor Syrias landegrenser (straffeloven § 131 annet ledd bokstav b). For det andre var hensikten å tvinge syriske myndigheter til å gjøre, tåle eller unnlate noe av vesentlig betydning for landet, nærmere bestemt tvinge syriske myndigheter til å gi fra seg makten eller gi fra seg landområder, særlig i området i og like utenfor Idlib-provinsen (straffeloven § 131 annet ledd bokstav c).

...

Målene og midlene eller andre detaljer rundt gjennomføring av terrorhandlingene, var ikke nødvendigvis endelig fastsatt ved avtaleinngåelsen. Men dette kreves heller ikke for å rammes av bestemmelsen. Den nærmere planen for hvordan terrorhandlingene skulle utføres, ble fastlagt underveis. A var innforstått med en klar overordnet strategi og handlingsplan for målene og midlene i avtalen, og som langt på vei er beskrevet i det sikrede videomaterialet. Dette innebar at Nusra-fronten i samarbeid med andre allierte skulle tvinge syriske myndigheter ut av hele Idlib-provinsen, erobre provinsen ved å ta over stadig nye områder, og skape frykt i særlig den sjiamuslimske befolkningen og hos minoriteter. Videre innebar handlingsplanen at erobringene gjennomgående skulle skje ved bruk av selvmordsangrep, etterfulgt av selvmordskrigere og til slutt stormtropper, noe som medførte tap av menneskeliv og store sivile lidelser. A bidro blant annet ved å motivere soldatene (holde tale) umiddelbart før de skulle gjennomføre slike oppdrag.»

- (18) Med hensyn til tiltalens post I – overtredelse av straffeloven § 136 a om deltakelse i terrororganisasjon – kom som nevnt en samlet lagmannsrett til at det ville være i strid med folkeretten å straffedømme ham i Norge for dette. Lagmannsretten foretok imidlertid en grundig bevisbedømmelse også av dette forholdet, og det samme flertallet som under post II la følgende til grunn:

«A har deltatt i Nusra-fronten fra begynnelsen av 2014, fra det tidspunktet han reiste til Aleppo og begynte å jobbe på lageret til Nusra-fronten og frem til han forlot Syria i begynnelsen av 2017. Han har tatt del i virksomheten til Nusra-fronten og bidratt aktivt for å opprettholde organisasjonen på flere måter. Han lot seg innrullere i organisasjonen og satte seg under organisasjonens kommando. Han jobbet på organisasjonens sentrallager og hadde ansvar for dataregistrering av mat, klær og ammunisjon. Han utførte tolkeoppdrag i forbindelse med organisasjonens gisseltaking av en journalist fra Sør-Afrika. Han bar våpen, mottok våpentrening, var til stede

under kamphandlinger og deltok også aktivt under minst én av kamphandlingene. Han bidro videre med å formidle organisasjonens budskap og propaganda i en rekke videoer, og har gjennom videoene vist personlig og oppriktig støtte til Nusra-frontens handlinger.

Flere av ovennevnte bidrag må anses som kvalifiserte, dette gjelder særlig tilstedeværelse og deltakelse under kamphandlinger og å formidle organisasjonens budskap og propaganda gjennom videoer. En samlet vurdering av As bidrag til Nusra-fronten gjør at han utvilsomt må anses som en deltaker i organisasjonen.

Flertallet legger til grunn at A hadde en viktig funksjon i organisasjonen. Han ble fremstilt og oppfattet som leder og feltkommandant, noe som gjorde at budskapet han formidlet i filmene fikk større slagkraft.

A har opptrådt forsettlig. ...»

- (19) Jeg finner grunn til å nevne at lagmannsretten har vurdert betydningen av at Nusra-fronten har kjempet mot et regime som selv er anklaget for grove overgrep mot den syriske befolkningen. Lagmannsretten har imidlertid blant annet pekt på at Nusra-frontens egne krigshandlinger ikke oppfyller folkerettens krav til lovlige krigshandlinger utført av en opprørsgruppe under en intern væpnet konflikt.

Partenes syn på saken

- (20) *Påtalemyndigheten* har i korte trekk anført:
- (21) Lagmannsretten tar feil når den legger til grunn at det kreves positiv hjemmel i folkeretten for å straffedømme utenlandske statsborgere for handlinger begått i utlandet, altså utøve universaljurisdiksjon. Det er *begrensningene* i adgangen til universaljurisdiksjon som krever særskilt grunnlag i folkerettslig sedvane eller i traktatretten.
- (22) Universalprinsippet gjelder rett nok ikke uten avgrensning, men i denne saken er vi innenfor den form for universaljurisdiksjon som folkeretten tillater. Det gjelder både for post I og II i tiltalebeslutningen.
- (23) Lagmannsretten tar uansett feil når den tolker sikkerhetsrådsresolusjon 1373 (2001) slik at den ikke skulle gi tilstrekkelig positiv hjemmel for å straffedømme A også for post I i tiltalen.
- (24) Dersom påtalemyndighetens anke tas til følge, foreligger det tilstrekkelig grunnlag i lagmannsrettens dom for at Høyesterett kan avsi fellende dom også for tiltalens post I. Dette er den alvorligste fremmedkrigersaken for norske domstoler så langt. Utgangspunktet bør være en straff på fengsel i 14 år. Fordi A har gitt et visst bidrag til oppklaring av saken, bør straffen settes til fengsel i 13 år, slik påtalemyndigheten påstod også for tingretten og lagmannsretten.
- (25) A har i det vesentlige gjort gjeldende:
- (26) Folkerettens utgangspunkt er territorialprinsippet om at enhver stats myndighetsutøvelse er begrenset til statens territorium. Unntak fra dette grunnleggende prinsippet, for eksempel i

form av universaljurisdiksjon i straffesaker, krever derfor klar hjemmel i bindende folkerettslig sedvane eller annen bindende folkerett, slik lagmannsretten har lagt til grunn. Noen slik hjemmel som dekker As situasjon, kan imidlertid ikke påvises. Heller ikke sikkerhetsrådsresolusjon 1373 (2001) gir slik hjemmel. A må derfor frifinnes for så vel post I som post II i tiltalen.

- (27) Dersom Høyesterett likevel kommer til at A kan domfelles for både post I og post II i tiltalen, er han enig i at forholdene ligger til rette for realitetsavgjørelse i Høyesterett også for post I i tiltalen. Straffen må i så fall settes vesentlig lavere enn aktors påstand.

Mitt syn på saken

Statenes adgang til å utøve universaljurisdiksjon

- (28) Det grunnleggende spørsmålet i saken slik den står for Høyesterett, er i hvilken grad folkeretten tillater stater å straffe utlendinger gjennom rettsforfølgning på eget territorium for handlinger som er begått utenfor territoriet. Som tidligere nevnt omtales en slik bruk av strafferetten gjerne som universaljurisdiksjon. Valget står her mellom to grunnregler. Den ene går ut på et forbud mot universaljurisdiksjon, slik at det må påvises en særskilt folkerettslig hjemmel for likevel å kunne utøve slik jurisdiksjon. Den andre går ut på at folkeretten i utgangspunktet ikke er til hinder for utøvelse av universaljurisdiksjon, og at spørsmålet i stedet er om det kan påvises folkerettslige grenser for utøvelsen. Begge alternativer tar utgangspunkt i det folkerettslige grunnprinsippet om staters suverenitet – statenes enerett til myndighetsutøvelse på eget territorium – men er uttrykk for ulike syn på hva som følger av dette prinsippet.
- (29) Lagmannsretten har lagt til grunn det første alternativet, at folkeretten krever positiv hjemmel. Jeg har kommet til en annen konklusjon.

Hvilket syn bygger norsk straffelovgivning på?

- (30) Det er hensiktsmessig først å si noe om norsk strafferetts anvendelse på handlinger begått i utlandet og om det syn på folkerettens regler om dette som er kommet til uttrykk i forarbeidene til straffeloven.
- (31) Det er straffeloven §§ 5 og 6 som i utgangspunktet regulerer straffelovgivningens stedlige virkeområde. Paragraf 6 har ikke praktisk interesse i denne saken. Etter § 5 første ledd er utgangspunktet at gjerningspersonen må være norsk statsborger eller bosatt i Norge, eller handlingen må være foretatt på vegne av et norsk foretak. I tillegg må også ett av flere andre vilkår være oppfylt. Det viktigste tilleggsvilkåret er dobbel straffbarhet – handlingen må være straffbar også etter loven i det landet der handlingen er foretatt. I en rekke tilfeller oppstilles det imidlertid ikke noe vilkår om dobbel straffbarhet. Her finner vi blant annet handlinger som «anses som terror- eller terrorrelatert handling etter straffeloven kapittel 18», jf. straffeloven § 5 første ledd nr. 10.
- (32) I straffeloven § 5 annet og tredje ledd utvides anvendelsesområdet for norsk strafferett til også å gjelde personer med fjernere tilknytning til Norge enn personene nevnt i første ledd. Den relevante bestemmelsen i denne saken er § 5 tredje ledd, der det blant annet heter at

første ledd nr. 10 – med unntak av § 145, som ikke er aktuell i denne saken – «gjelder tilsvarende for handlinger foretatt av andre personer enn dem som omfattes av første og annet ledd, når personen oppholder seg i Norge, og handlingen har en lengstestraff på fengsel i mer enn 1 år». Som nevnt ble A satt under etterforskning etter at han var kommet til Norge for å søke om asyl, og de aktuelle straffebedene, straffeloven §§ 133 og 136 a, har strafferammer langt over fengsel i ett år.

- (33) Straffeloven § 2 inneholder et generelt forbehold om at straffelovgivningen gjelder med de begrensninger som følger av overenskomster med fremmede stater eller av folkeretten for øvrig. Dette forbeholdet gjelder også ved anvendelsen av § 5, men utformingen av § 5 hviler likevel på en forutsetning fra lovgivers side om at reglene i § 5 i alle fall i det store og hele kan anvendes uten å komme i strid med folkeretten – ellers ville man jo ha utformet bestemmelsen annerledes.
- (34) I forbindelse med vedtakelsen av straffeloven §§ 2 og 5, og dessuten i forbindelse med utformingen av de tilsvarende bestemmelsene i straffeloven 1902 § 1 annet ledd og § 12, finnes det flere uttalelser i forarbeidene om hvilken forståelse av folkeretten man har lagt til grunn.
- (35) Et underutvalg under Straffelovkommisjonen leverte i 1984 en delutredning om straffelovgivningens stedlige virkeområde – NOU 1984: 31. Utvalget tok et klart standpunkt for at folkeretten i utgangspunktet ikke var til hinder for universaljurisdiksjon, og at det var eventuelle begrensninger i retten til universaljurisdiksjon som måtte påvises i bindende folkerettslige regler. Selv om utvalget var klar over at det blant de folkerettslærde var en nokså samstemt oppfatning om at det forelå visse begrensninger, mente utvalget på side 25 i utredningen at det var «høyst tvilsomt om noen folkerettslig begrensning kan stilles opp» – det måtte i så fall påvises en folkerettslig sedvanerettsdannelse. Men statspraksis var «sterkt divergerende», uttales det på side 26. Når det «i alle fall [er] svært omtvistet hvorvidt det finnes noen bindende folkerettslige regler som begrenser statenes strafferettslige jurisdiksjonskompetanse», måtte man «gi den konkrete oppregning i [straffeloven 1902] § 12 nr 4 prioritet», heter det på side 14. Gjennom denne oppregningen hadde jo lovgiver «klart gitt uttrykk for en vilje til å kunne straffeforfølge disse handlinger». Synspunktet har etter mitt syn overføringsverdi til straffeloven 2005 § 5, der vi fortsatt finner en oppregning av straffebed som begrunner universaljurisdiksjon. Jeg kommer noe nærmere tilbake til det. Henvisningen i § 5 tredje ledd til første ledd nr. 10 om terrorlovbrudd erstatter for øvrig en tidligere henvisning i straffeloven 1902 § 12 første ledd nr. 4 bokstav a til terrorbestemmelsene i den tidligere straffeloven, som riktignok kom inn i loven først på begynnelsen av 2000-tallet.
- (36) Samme grunnleggende syn er opprettholdt i forbindelse med vedtakelsen av straffeloven 2005 og i forarbeidene til straffelovens ikrafttredelseslov, henholdsvis Ot.prp. nr. 90 (2003–2004) side 174 og Prop. 64 L (2014–2015) side 24–25.
- (37) Da straffeloven 2005 ble vedtatt, foreslo departementet en utforming av § 5 som førte til at overtredelser som nevnt i tidligere lovs § 147 a begått i utlandet bare ville kunne straffes i Norge dersom vilkåret om dobbel straffbarhet var oppfylt, jf. Ot.prp. nr. 90 (2003–2004) side 187. Forslaget gjaldt også terrorhandlinger begått av nordmenn i utlandet og var ikke begrunnet i et endret syn på folkeretten, men i hva man anså som en lovteknisk og kriminalpolitisk hensiktsmessig løsning – terrorhandlinger vil jo normalt oppfylle kravet om dobbel straffbarhet. Stortingets justiskomiteé uttalte imidlertid i Innst. O. nr. 72

(2004–2005) side 42 at den anså det nødvendig å gjøre unntak fra dobbelstraffbarhetsprinsippet for terrorhandlinger – uten å følge det opp i selve lovvedtaket. Deretter ble straffeloven 1902 § 147 d vedtatt i 2013 – med universaljurisdiksjon, jf. Prop. 131 L (2012–2013) side 42. Dette ble begrunnet med at terror utgjorde en universell trussel, men samtidig ble det lagt til grunn at «slike lovbrudd som hovedregel bare [vil] bli strafforfulgt av påtalemyndigheten når saken har tilknytning til Norge». Departementet varslet at det ville komme tilbake til spørsmålet med hensyn til straffeloven 2005 § 136 a, som ble vedtatt samtidig.

- (38) I forbindelse med vedtakelsen av straffelovens ikrafttredelseslov kom derfor departementet i Prop. 64 L (2014–2015) i større bredde tilbake til spørsmålet om universaljurisdiksjon, særlig for terrorhandlinger. Lovforslaget munnet ut i en endring av straffeloven 2005 § 5 første ledd nr. 10 som medførte at vilkåret om dobbel straffbarhet bortfalt for terrorhandlinger begått av nordmenn i utlandet. Dessuten ble det foreslått en henvisning til det endrede første ledd nr. 10 i tredje ledd som førte til at dette vilkåret også falt bort for terrorhandlinger begått av utlendinger i utlandet. Forslagene ble vedtatt. Endringene ble på side 21 blant annet begrunnet med at vilkåret om dobbel straffbarhet ikke nødvendigvis ville være oppfylt for enkelte forberedelseshandlinger som nå var blitt straffbare i Norge, og heller ikke dersom handlingen ble begått i en stat med et mangelfullt utviklet eller sammenbrutt rettssystem. Konvensjonsforpliktelser til å forfølge terrorlovbrudd – som vil kunne gi internrettslig hjemmel for universaljurisdiksjon i medhold av straffeloven § 6 – ville heller ikke dekke alle terrorhandlinger.
- (39) Samtidig ble det imidlertid vist til uttalelsen i Ot.prp. nr. 90 (2003–2004) om å vise en viss tilbakeholdenhet med å straffeforfølge handlinger begått i utlandet, og de eksemplene som ble gitt, både av departementet selv og i siterte høringsuttalelser, på terrorhandlinger som burde straffeforfølges her, har en viss tilknytning til Norge. Det gjelder trusler rettet direkte eller indirekte mot Norge eller planlegging i utlandet av terrorhandlinger rettet mot Norge. Jeg leser imidlertid dette slik at det her utelukkende er tale om tilbakeholdenhet ved utøvelsen av det påtalefaglige skjønn. En slik forståelse understøttes av at tiltale bare skal tas ut når allmenne hensyn tilsier det, jf. § 5 syvende ledd, og av at tiltalespørsmålet skal avgjøres av riksadvokaten, jf. straffeprosessloven § 65 første ledd nr. 6. Selv om det også pekes på betydningen av § 2 som et mulig korrektiv ved anvendelsen av § 5 tredje ledd, heter det samtidig på side 22 i proposisjonen at de folkerettslige begrensningene på nasjonal strafferettslig jurisdiksjon fremgår av Ot.prp. nr. 90 (2003–2004) side 174. Som tidligere nevnt holdt man her fast ved utgangspunktene i NOU 1984: 31.
- (40) Dette leder frem til en konklusjon om at bestemmelsene om norsk straffelovgivnings stedlige virkeområde, også når det gjelder terrorlovbrudd, bygger på en klar forutsetning om at folkeretten i utgangspunktet tillater universaljurisdiksjon, og at det er begrensningene i, ikke retten til, universaljurisdiksjon på det enkelte saksfelt som må følge av de nærmere reglene i folkeretten.
- (41) Slik jeg ser det, må det da – i tråd med uttalelsen i NOU 1984: 31 – kunne oppstilles nokså klare holdepunkter for at dette er ikke er riktig, før man ved anvendelsen av § 2 og § 5 tredje ledd legger et annet syn på folkeretten til grunn. Jeg peker i denne forbindelse på at det ikke er tale om folkerettslige regler som har til formål å beskytte enkeltindivider mot statlige overgrep, men om regler som avgrenser statenes suverenitetsutøvelse av hensyn til andre staters suverenitet. Det er ikke spørsmål om *hva som kan straffes*, men *hvem som kan straffe*.

Folkerettens regler om strafferettslig jurisdiksjon

- (42) Utgangspunkt for diskusjonen om adgangen til universaljurisdiksjon tas gjerne i dommen som ble avsagt av Den faste domstol for mellomfolkelig rettspleie – nå Den internasjonale domstol – i Haag i den såkalte Lotus-saken i 1927. Saken dreide seg om et fransk skip – Lotus – som hadde kollidert med et tyrkisk skip i internasjonalt farvann, og tyrkiske myndigheters straffeforfølging av vakthavende offiser på Lotus da skipet ankom tyrkisk territorium. Tyrkia ble ansett å ha rett til å straffeforfølge på det grunnlag at kollisjonen hadde forårsaket skade på tyrkisk territorium, nemlig det tyrkiske skipet. Domstolen kom imidlertid også med noen uttalelser om det folkerettslige grunnlaget for universaljurisdiksjon.
- (43) Domstolen uttalte her at den grunnleggende plikten stater har overfor hverandre, består i at de ikke kan utøve noen form for myndighet på andre staters territorium. Som domstolen også påpekte, følger det imidlertid ikke med nødvendighet av dette at statene, når de utøver myndighet på eget territorium, bare kan ta i betraktning handlinger begått innenfor landets grenser. Den reiste så spørsmål om det gjaldt andre og snevrere regler for en slik adgang ved straffeforfølgelse enn ved anvendelse av sivilretten. Domstolen viste til at så godt som alle stater straffet handlinger begått utenfor eget territorium, og at spørsmålet derfor var om de stod fritt til å gjøre det så lenge det ikke støtte an mot folkerettslige forbud, eller om prinsippet om statsuverenitetens territorielle avgrensning måtte forstås slik at retten til å straffe for handlinger begått utenfor territoriet krevde særskilt hjemmel i folkeretten. Noe helt klart svar ga vel ikke domstolen på dette, men uttalelsene i dommen er ofte forstått slik at den mente det første prinsippet var riktig utgangspunkt, og at eventuelle grenser for retten til universaljurisdiksjon måtte påvises i bindende sedvanerett eller annen bindende folkerett.
- (44) Hvorvidt adgang til universaljurisdiksjon med mindre folkeretten forbyr det, er gjeldende folkerett, har vært – og er – omdiskutert blant folkerettslærde. Stigen, *Universaljurisdiksjon – en kritisk analyse*, Tidsskrift for Rettsvitenskap 2009 side 1 følgende, uttaler på side 6 at «[i] dag legger de fleste forfattere, inkludert meg selv, til grunn at anvendelse av universaljurisdiksjon forutsetter en positiv hjemmel i konvensjon eller sedvane». Som det fremgår av sitatet, finnes det imidlertid motstemmer, og Cassese, *International Criminal Law*, 2013 side 294–295, aksepterer etter det jeg kan se, at det er grensene for universaljurisdiksjon som må påvises i bindende folkerett. Han peker videre på at det synes å være en økende tendens til bruk av universaljurisdiksjon. Jeg nevner at Cassese var den første presidenten både for Den internasjonale straffedomstolen for det tidligere Jugoslavia og for FNs spesialdomstol for Libanon.
- (45) Særlig interesse har etter mitt syn en rekke uttalelser i Den internasjonale domstols avgjørelse 14. februar 2002 i en sak som gjerne omtales som arrestordresaken eller Yerodia-saken. Spørsmålet i saken var om Belgia hadde rett til å utstede en internasjonal arrestordre mot den kongolesiske utenriksminister Yerodia for brudd på den internasjonale humanitærretten. Saken ble avgjort på grunnlag av diplomatisk immunitet, uten at domstolen som sådan tok stilling til det grunnleggende spørsmålet om Belgia kunne gjøre universaljurisdiksjon gjeldende i saken. Det ble imidlertid avgitt en rekke særmerknader fra dommerne om dette spørsmålet. Uttalelsene viser at det ikke er enighet om hva folkeretten her går ut på. Jeg nøyer meg med å nevne to av dem. Domstolens president,

Guillaume, tok til orde for at universaljurisdiksjon bare kunne utøves når det forelå en særlig folkerettslig hjemmel for det, og at slik hjemmel bare forelå for sjørøveri og i visse konvensjoner. Blant de øvrige særmerknadene finner vi en fellesmerknad fra den britiske dommeren, domstolens senere president Higgins, og den amerikanske og nederlandske dommeren. De viste til mangelen på en konstaterbar rettsoppfatning – *opinio juris* – i statspraksis om at universaljurisdiksjon i utgangspunktet var forbudt, og den økende internasjonale enigheten om behovet for å straffeforfølge handlinger som det internasjonale samfunn anser som særlig grove forbrytelser. Dette tilsa at arrestordren mot Yerodia ikke i seg selv var i strid med folkeretten. De erkjente at det ikke fantes noen etablert statspraksis basert på universaljurisdiksjon i sin reneste form – nasjonal strafferett forutsatte som regel at saken måtte ha en form for forbindelse til landet – men uttalte at dette ikke var noe bevis for at statene anså seg folkerettslig forhindret fra å utøve en mer vidtgående form for universaljurisdiksjon.

- (46) Min konklusjon blir etter dette at det ikke er grunnlag for å slå fast som en sikker folkerettslig regel at statene bare kan utøve universaljurisdiksjon i de tilfellene der folkeretten oppstiller en særskilt hjemmel for det. Selv om man heller ikke kan slå fast som sikker folkerett at utgangspunktet er det motsatte, altså at universaljurisdiksjon er tillatt så langt folkeretten ikke forbyr det, bør likevel norske domstoler legge denne forståelsen til grunn så lenge straffelovens bestemmelser om stedlig virkeområde, etter inngående vurderinger fra lovgiver, bygger på dette.

Er anvendelsen av norske regler om terrorlovbrudd overfor A i strid med folkerettens grenser for utøvelse av universaljurisdiksjon?

- (47) Med det utgangspunktet jeg nå legger til grunn, knytter det seg naturlig nok også usikkerhet til hvilke grenser folkeretten oppstiller for utøvelsen av universaljurisdiksjon. I NOU 1984: 31 ble det som nevnt uttalt på side 25 at det er «høyst tvilsomt om noen folkerettslig begrensning kan stilles opp». I folkerettslitteraturen har andre vært noe mer restriktive, men de har likevel ikke oppstilt annet enn nokså vage begrensninger, mest basert på rimelighets- og hensiktsmessighetsbetraktninger. For denne saken er det ikke nødvendig å ta standpunkt til eventuelle begrensninger på et generelt grunnlag. Spørsmålet nå er egentlig bare om den konkrete anvendelsen av straffeloven 2005 §§ 133 og 136 a – for tiden før 1. oktober 2015 også straffeloven 1902 § 147 d – overfor A for de handlingene han er tiltalt for, vil være i strid med folkeretten. Av hensyn til behovet for rettsavklaring er det imidlertid grunn til å besvare spørsmålet på et noe mer generelt grunnlag.
- (48) Lagmannsretten tok som nevnt et annet utgangspunkt enn det jeg er kommet til, og la vesentlig vekt på om resolusjon 1373 (2001) fra FNs sikkerhetsråd ga positiv hjemmel for å straffeforfølge A. Også jeg mener at resolusjon 1373 (2001) må kunne tillegges betydelig vekt, men da i et annet perspektiv: Resolusjonen – og for så vidt også senere resolusjoner som bygger på den, enten de er formelt bindende eller ikke – gir i alle fall uttrykk for et klart ønske om å straffeforfølge terrorlovbrudd også utenfor den staten der lovbruddene har funnet sted. Et slikt ønske er uansett en naturlig konsekvens av en internasjonal konsensus – som jeg mener man må kunne fastslå uavhengig av resolusjonen – om terrororganisasjoner som et problem for internasjonalt samkvem i sin alminnelighet. Alle stater har videre en interesse i ikke å kunne bli oppfattet som et mulig fristed for utlendinger som har begått terrorhandlinger utenfor statens grenser.

(49) I resolusjonen heter det i punkt 2 at Sikkerhetsrådet

«Decides also that all States shall:

...

(c) Deny safe haven to those who finance, plan, support or commit terrorist acts, or provide safe havens;

...

(e) Ensure that any person who participates in the financing, planning, preparation or perpetration of terrorist acts or in supporting terrorist acts is brought to justice and ensure that, in addition to any other measures against them, such terrorist acts are established as serious criminal offences in domestic laws and regulations and that the punishment duly reflects the seriousness of such terrorist acts; ...».

(50) Ordlyden kan forstås slik at resolusjonen pålegger statene en plikt til å innføre universaljurisdiksjon for terrorhandlinger: «[A]ll States shall ... [e]nsure that any person ... is brought to justice». Forsvarer har sterkt fremhevet at resolusjonen ikke kan forstås slik, ikke minst fordi den ikke inneholder en nærmere definisjon av «terrorist acts». Denne anførselen er det ikke nødvendig for meg å ta stilling til. Når spørsmålet i stedet er om folkeretten oppstiller begrensninger i statenes rett til universaljurisdiksjon, gir resolusjonen uansett god støtte for at slik jurisdiksjon for terrorlovbrudd i alle fall ikke kan være forbudt. At «terrorist acts» ikke er nærmere definert, blir i et slikt perspektiv ikke avgjørende.

(51) Dette synet på resolusjonen understøttes av at Sikkerhetsrådet i resolusjon 2170 (2014) punkt 8 oppfordret alle medlemsland

«to take national measures to suppress the flow of foreign terrorist fighters to, and bring to justice, in accordance with applicable international law, foreign terrorist fighters of, ISIL, ANF and all other individuals, groups, undertakings and entities associated with Al-Qaida, ...».

(52) Selv om det tas forbehold om at statene må handle innenfor folkerettens grenser, er det vanskelig å forstå oppfordringen som annet enn uttrykk for at det ikke anses å være i strid med folkeretten å straffeforfølge utenlandske fremmedkrigere også for handlinger de har begått i utlandet – ellers får oppfordringen en svært begrenset rekkevidde. ANF er for øvrig det samme som Nusra-fronten.

(53) Lagmannsretten kom til at overtredelse av straffeloven 2005 § 136 a og straffeloven 1902 § 147 d om deltakelse i terrororganisasjon ikke var dekket av resolusjon 1373 (2001). Lagmannsrettens utgangspunkt var imidlertid som tidligere nevnt at universaljurisdiksjon krevde en klar hjemmel i folkeretten, og nettopp derfor var lagmannsretten forsiktig i sin tolkning av ordene «financing, planning, preparation or perpetration of terrorist acts or in supporting terrorist acts». Noe av det som rammes av straffeloven § 136 a, falt etter lagmannsrettens syn utenfor en naturlig språklig forståelse av disse ordene. Med mitt utgangspunkt er det imidlertid tilstrekkelig at handlingsnormen i straffeloven § 136 a ikke klart faller utenfor resolusjonen, noen den etter mitt syn ikke gjør. Det gir god mening å

forstå straffeloven § 136 a som en bestemmelse som retter seg mot den som støtter terrorhandlinger.

- (54) Jeg er etter dette kommet til at norske domstoler må legge til grunn at det ikke er i strid med folkeretten å gi straffelovens bestemmelser om terrorlovbrudd anvendelse på utlendingers handlinger i utlandet så langt straffeloven § 5 tredje ledd gir adgang til det.
- (55) Min konklusjon er altså at lagmannsrettens rettsanvendelse er feil, og at Norge har adgang til å straffeforfølge A ikke bare for post II, men også for post I i tiltalen.

Ny fellende dom i Høyesterett for tiltalens post I

- (56) Etter straffeprosessloven § 345 annet ledd annet punktum kan Høyesterett avsi ny dom fremfor å oppheve lagmannsrettens dom «dersom de nødvendige forutsetninger er til stede».
- (57) Saken ble behandlet over ti dager i lagmannsretten med en omfattende bevisførsel. Dommen inneholder en inngående redegjørelse for bevismaterialet, og lagmannsrettens flertall har gitt en grundig beskrivelse av det faktum det fant bevist ut over enhver rimelig tvil også for post I. Flertallet kom til at så vel de objektive som subjektive vilkår for straff var oppfylt – frifinnelsen for post I skyldes utelukkende at lagmannsretten mente Norge manglet folkerettslig adgang til å straffe handlingene.
- (58) Begge parter har fått uttale seg om spørsmålet og gitt uttrykk for at vilkårene for å avsi fellende dom i Høyesterett er til stede dersom Høyesterett skulle komme til at Norge har jurisdiksjon både for post I og post II i tiltalen. A har videre overvært Høyesteretts behandling av saken ved hjelp av fjernmøteteknologi, og han fikk anledning til å uttale seg før saken ble tatt opp til doms, noe han gjorde.
- (59) Jeg mener etter dette at vilkårene for å avsi ny dom i Høyesterett er til stede. Videre finner jeg det klart at det bevisresultatet som lagmannsrettens flertall redegjør for under post I i tiltalen, og som jeg har sitert innledningsvis, rammes av straffeloven § 136 a. A må etter dette også domfelles etter tiltalens post I.

Straffutmåling

- (60) Forsvarer har anført at man ved straffutmålingen bør legge en viss vekt på den straffen A ville ha fått dersom forholdene var blitt pådømt i Libanon, og at han der antakelig ville ha blitt dømt til rundt tre års fengsel. Dette kan jeg ikke se grunnlag for. Straffeloven § 5 sjette ledd har en bestemmelse om at straffen ved strafforfølgelse etter § 5 ikke kan overstige høyeste lovbestemte straff for en tilsvarende handling i det landet der den er foretatt. Bestemmelsen er begrunnet i at straffeforfølgning for handlinger utført i et annet land kan sies å ha et visst preg av suverenitetsutøvelse overfor dette landet. Det følger ikke av det at straffutmålingspraksis i andre land som tiltalte måtte ha tilknytning til, også bør være relevant.
- (61) Det er tiltalens post II om terrorforbund som er det mest alvorlige forholdet i saken. Straffeloven § 133 har en øvre strafferamme på fengsel i ti år. I den tilsvarende

bestemmelsen i straffeloven 1902 § 147 a fjerde ledd var strafferammen fengsel i 12 år. Reduksjonen skyldes imidlertid ikke et endret syn på straffverdigheten, men at straffeloven 2005 opererer med færre strafferammer. I Rt-2013-789 avsnitt 71 er det uttalt at når den avtalte terrorhandlingen innebærer drapsforsett, er det naturlig å se hen til normalstraffen for forsøk på overlagt drap, som er fengsel i ni år.

- (62) Også ved straffutmålingen for post II delte lagmannsretten seg i et flertall og et mindretall, der mindretallet bestod av to meddommere. Flertallet uttalte følgende om As rolle:

«Flertallet bemerker at det sikrede videomaterialet langt på vei dokumenterer hva som har vært As rolle og opptreden i Nusra-fronten. Han har hatt en viktig og fremtredende rolle i organisasjonen, og har blitt fremstilt og oppfattet som leder. Han har gjennom sin opptreden og uttalelser i videoene vist en sterk gjennomføringsvilje, og med dette vist at han gjentatte ganger og ved en rekke anledninger var kommet langt i forberedelsene av nært forestående terrorhandlinger.

Det er tale om et forbund som omfatter forberedelse og planlegging av terrorhandlinger som har et stort skadepotensiale og med risiko for tap av mange menneskeliv. Det er videre tale om et langvarig forbund med drapsforsett, som partene har fornyet og gjentatt en rekke ganger over en periode på om lag tre år. Det inngåtte terrorforbundet hadde til hensikt både å spre alvorlig frykt i den syriske befolkningen, og å urettmessig tvinge syriske myndigheter til å gjøre, tåle eller unnlate noe av vesentlig betydning for landet. Forbundet var videre langt på vei konkretisert når det gjaldt hvilke fremgangsmåter Nusra-fronten benyttet seg av, blant annet bruk av selvmordsbombere og selvmordskrigere.

Når det gjelder betydningen av hvilken type terrororganisasjon forbundet er inngått med, nøyer flertallet seg med å vise til at forbundet omfatter drap og terrorhandlinger med stort skadepotensiale og risiko for tap av mange menneskeliv. Det forhold at Nusra-fronten trolig ikke kan anses å være like brutale mot sivilbefolkningen som for eksempel ISIL, får da mindre betydning.»

- (63) Etter en samlet vurdering kom lagmannsrettens flertall til at straffen for post II i utgangspunktet måtte ligge helt opp mot strafferammen på fengsel i ti år. Det er jeg enig i.
- (64) Straffeloven 2005 § 136 a og straffeloven 1902 § 147 d om deltakelse i en terrororganisasjon har begge en strafferamme på fengsel i seks år. Ved straffutmålingen er varigheten av deltakelsen, oppgavene som ble utført, rollen i organisasjonen og hvilken terrororganisasjon det gjelder, relevante elementer i vurderingen, jf. HR-2016-1422-A avsnitt 18.
- (65) I HR-2016-1422-A avsnitt 30 ble straffen i utgangspunktet satt til fengsel i fire år og tre måneder for å ha vært «vanlig menig» i ISIL i cirka elleve måneder. Det var ikke bevist at de domfelte hadde deltatt i krigshandlinger, men de bar våpen og hadde oppgaver vesentlig av militær art. As deltakelse i Nusra-fronten varte i vesentlig lengre tid, og lagmannsrettens flertall la til grunn at han hadde en viktig funksjon i organisasjonen. Som det fremgår av det jeg har sitert tidligere fra lagmannsrettens dom, bidro han med å formidle organisasjonens budskap og propaganda, og han fremstod og ble fremstilt som leder og feltkommandant, noe som gjorde at budskapet han formidlet fikk større slagkraft. På organisasjonens sentrallager hadde han ansvar for dataregistrering av mat, klær og ammunisjon, og han hadde tolkeoppdrag i forbindelse med en gisseltagning. Lagmannsrettens flertall har i forbindelse med sin bevisbedømmelse under

skyldspørsmålet for post I også pekt på at han var til stede under kamphandlinger og dessuten selv deltok aktivt i minst én av dem. At dette inngår i overtredelsen av § 133, forhindrer ikke at det også kan inngå i overtredelsen av § 136 a. Når As omfattende og langvarige deltakelse i Nusra-fronten holdes opp mot HR-2016-1422-A, mener jeg at straffen ville ha vært fengsel i seks år for post I isolert sett – altså utnyttelse av hele strafferammen.

- (66) Ved den samordning som skal skje med utgangspunkt i straffutmålingen for det alvorligste lovbruddet, jf. straffeloven § 2005 § 79 bokstav a og straffeloven 1902 § 62 første ledd, må det likevel legges vekt på at As bidrag til kamphandlinger som ledd i hans deltakelse i terrororganisasjonen et stykke på vei er «konsumert» av at dette også inngår som sentrale elementer i hans deltakelse i terrorforbund. Man står likevel igjen med en meget alvorlig overtredelse av straffeloven 2005 § 136 a og straffeloven 1902 § 147 d om deltakelse i en terrororganisasjon. Samlet mener jeg at straffen før eventuelle fradrag for formildende omstendigheter kan settes til fengsel i 14 år.
- (67) A har ikke gitt noen uforbeholden tilståelse, og det har vært en omfattende og krevende etterforskning i saken. Lagmannsretten har imidlertid uttalt at det er As egen forklaring til norske utlendingsmyndigheter som dannet grunnlaget for politiets avdekking av saken, og at det uten As asylforklaring mest sannsynlig ikke ville ha blitt noen straffesak mot ham. Dette kan riktignok ikke helt sammenlignes med de tilfellene der en person uoppfordret tilstår et lovbrudd som ellers ville ha forblitt uoppdaget. Selv om asylforklaringen formodentlig er avgitt i egen interesse for å oppnå beskyttelse, er det etter min mening likevel grunn til å legge ikke ubetydelig vekt på at den var avgjørende for at saken ble avdekket. Han har senere i saken langt på vei erkjent og forklart seg om de faktiske forholdene i saken, selv om han har holdt fast ved at han var i en slags tvangssituasjon, og at kravene til subjektiv skyld ikke er oppfylt. Forklaringene har til en viss grad lettet etterforskningen ved at de satte politiet på sporet av et betydelig videomateriale. Også dette må tillegges en viss vekt.
- (68) Videre bør det, som lagmannsretten skriver, legges vekt på en lang varetektstid, selv om både etterforskning og irettføring har hatt tilfredsstillende fremdrift. A har nå sittet 1004 dager i varetekt.
- (69) Jeg er på den annen side også enig med lagmannsretten i at det sett hen til sakens alvor ikke kan legges vekt på As helsetilstand – PTSD med hukommelsessvikt – hans vanskelige familiesituasjon med ektefelle og to mindreårige barn i Syria og hans bakgrunn som statsløs palestiner i Libanon.
- (70) Jeg er etter dette kommet til at straffen bør settes til fengsel i elleve år og seks måneder, det samme som tingretten kom til.
- (71) Når A nå domfelles også for tiltalens post I, er det hensiktsmessig å utforme en helt ny domsslutning.

(72) Jeg stemmer etter dette for denne

D O M :

A, født 00.00.1983, dømmes for overtredelse av straffeloven 2005 § 133 jf. § 5 tredje ledd (tiltalens post I) og straffeloven 1902 § 147 d jf. § 12 første ledd nr. 4 bokstav a og straffeloven 2005 § 136 a jf. § 5 tredje ledd (tiltalens post II), sammenholdt med straffeloven 2005 § 79 bokstav a og straffeloven 1902 § 62 første ledd, til fengsel i 11 – elleve – år og 6 – seks – måneder. Til fradrag kommer 1004 – ettusenogfire – dager for utholdt frihetsberøvelse.

(73) Dommar **Høgetveit Berg:** Eg er i hovudsak og i resultatet samd med fyrstvoterande.

(74) Dommer **Ringnes:** Likeså.

(75) Dommer **Matheson:** Likeså.

(76) Dommer **Matningsdal:** Likeså.

(77) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

A, født 00.00.1983, dømmes for overtredelse av straffeloven 2005 § 133 jf. § 5 tredje ledd (tiltalens post I) og straffeloven 1902 § 147 d jf. § 12 første ledd nr. 4 bokstav a og straffeloven 2005 § 136 a jf. § 5 tredje ledd (tiltalens post II), sammenholdt med straffeloven 2005 § 79 bokstav a og straffeloven 1902 § 62 første ledd, til fengsel i 11 – elleve – år og 6 – seks – måneder. Til fradrag kommer 1004 – ettusenogfire – dager for utholdt frihetsberøvelse.